

SİYONİZM KISKACINDA YAHUDİLİK

Yazar
Dr. M. Hadi TEZOKUR

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayım ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanhğı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-375-303-0	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Siyonizm Kıskaçında Yahudilik	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar M. Hadi TEZOKUR ORCID iD: 0000-0003-4315-7422	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code REL034040
	DOI 10.37609/akya.3480

Kütüphane Kimlik Kartı
Tezokur, Muhammed Hadi.
Siyonizm Kıskaçında Yahudilik / Muhammed Hadi Tezokur.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.
190 s. : fotoğ. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253753030

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Dünyanın gözü önünde yaptığı Gazze Katliamı ile İsrail, Dünya Gündeminin ilk sırasını resmen ve alenen işgal etmiştir. Esasen yıllardır bu gündemin ilk maddesi olduğunu bilen Yahudi, bu gerçeği uzun zaman gizlemekte kendisi için fayda görmüş ve neticede başarılı olmuştur. Yeteri kadar güçlü olduğuna kanaat getirdiği anda da menhus çehresini milletlere tanıtmakta bir beis görmemiştir. Önceleri mazlum pozunda insanlıktan merhamet dilenen bu kavim; bugün zalim yüzüyle zulüm gördüğünü iddia ettiği zalimlerden daha zalim rolünde insanlığı sindirme sevdasına kapılarak Siyonist Yahudi şimdi bütün dünyaya meydan okumaktadır. Doğusuyla batısıyla kuzeyiyle güneyiyle bütün İslam Alemi ve ölen insanlık için teyakkuza geçmenin zamanıdır. Kadın-erkek, çoluk-çocuk, yaşlı, hasta ve yaralı demeden, Müslüman-Hristiyan ayrımı yapmadan önce Beyrut'ta şimdi de Gazzede köle babaları ile Filistinlileri vahşî hayvanları bile utandıracak bir canavarlıkla katleden Siyonist Yahudilik, bu küçük coğrafyanın üzerindeki hesaplarının ne olduğunun tartışılmasını gerekli kılmıştır. Onun için bugün dünyanın en önemli sorunu Siyonizm ideolojisidir. İkinci temel faktör, büyük devletlerin Siyonizm'e yaptıkları destektir. Eğer o destekler olmasaydı, yine Filistin sorunu olmazdı, dolayısıyla İsrail de olmazdı. Üçüncü önemli faktör, İngiliz manda yönetiminin Yahudiler lehine takip ettiği politikalarıdır. Dördüncü faktör de dünyada barış ve güvenliği sağlamak amacıyla 2. Dünya Savaşı sonunda Cemiyet-i Akvam'ın yerine oluşturulmuş olan Birleşmiş Milletlerin (BM), 1947'de Filistin'e ilişkin olarak Taksim Kararını oylaması ve bunun sonunda Filistin topraklarının bir

kısmını Yahudilere, bir kısmını Araplara bırakması, Kudüs için de uluslararası bir enternasyonal yönetim öngörmesidir. Yahudi devleti kurmak için Siyonistler en başından beri Filistin'in çoğunluk nüfusu olan yerli Arapları zorla kovmayı amaçlıyorlardı. Bu, büyük ölçüde 1948'de Yahudi terörizmi ve savaş bahanesiyle İsrail ordusu tarafından takip edildi. O savaşta İsrail, Filistin'in %78'ini zorla ele geçirerek BM Bölünme Kararı'nda talep edilen Filistin-Arap devletini yıktı. İsrail daha sonra, aşılmaz askeri gücünü göstermek, Arap devletlerinde toprak elde etmek ve 1967'den beri İsrail kontrolü altında olan Batı Şeria ve Gazzede kalan topraklarından daha fazla Filistinliyi kovmak için zayıf komşu Arap devletleriyle ek savaşlar aradı. Bunun olabilmesi Orta Doğu'daki emperyal, petrol ve soğuk savaş kaygılarıyla İngiltere, Fransa ve Amerika'nın diplomatik veya askeri desteği olmalıydı. Siyonistlerin Filistin-Arap nüfusunu ortadan kaldırmayı amaçlaması, yirminci yüzyıldan önce bile düşünülüyordu. Şu anda Gazzede savaşan Hamas'ın karşısında ABD+ İngiltere+ Fransa+ Almanya +İsrail devletleri ve üç maymunu oynayan İslam Alemi yer almışlardır. Bütün bunlara sebep olan Siyonizm, dünya tarihinin karmaşık ve çözümü en zor bulaşıcı problemi haline gelmiştir. Çünkü Yahudi Siyonizm'in yanında Evanjelik Siyonizm'i de¹ destekçisi olarak ortaya çıkmıştır. Siyonizm'le mücadele etmek bu yüzden zordur. Yahudi kökenli Anti Siyonist hareketlere baktığımızda ise onların çok cılız ve etkisiz kaldıklarını görmekteyiz. Onlardan biri olan Neturei Karta (Şehrin Muhafızları) Siyonizm karşıtı bir Ortodoks Yahudi cemaati olarak düşünceleri kıymetlidir ancak etkisizdir. Onlara göre İsrail Devleti Tevrat'ın hükümlerine göre geçerli değildir, korsan devlettir. Tevrat öldürmeyiniz ve çalmayınız derken Siyonist devletin son Gazze harekâtı bir vahşettir, katliamdır, ge-

¹ Robert E. Coleman, Master Plan of Evangelism, USA, 2010, 11.

nosittir, Şeytan'a askerliktir. Şu andaki Yahudi Devlet Siyonist İsrail, Yahudileri temsil etmemektedir. Siyonist İsrail bütün dünyanın gözleri önünde Abd- İsrail, İngiltere- İsrail, Fransız- İsrail olarak yaptıkları katliamlarla dünyada Yahudi düşmanlığını körüklemektedir. Yahudilerin Süleyman Mabedi için Mescid-i Aksa'nın altını oyması büyük vebaldir. Siyonist devletin şu anda yaptığı kazı çalışmaları ise tamamen Allah'a isyan hareketidir. Şu anki Siyonistler, Tevrat'a, Tevrat'ın içinde geçen On Emre ve Şabat yasaklarına uymamaktadır. Filistin sorunu, asırlardır üzerinde yaşadıkları topraklardan dışarıdan gelmiş güçler tarafından kovulmuş, topraklarına el konulmuş, milyonlarca Filistinlinin kendi topraklarına, yaşadıkları mülkiyetlerine dönme ve burada kendi kaderlerini belirleme sorunudur. Siyonist Yahudilik bugünkü İsrail'den ibaret olmayıp uluslararasıdır, insanlığın düşmanı olduğundan bütün insanlığın öncelikli problemidir. Siyonizm ve İsrail'le yapılacak mücadeleye karınca misali insanım diyen herkes katkıda bulunmalıdır ki Allah'ın vaadi yerine gelsin: "Biz kitapta İsrail oğullarına şu hükmü de bildirdik: 'Siz ülkede iki defa fesat çıkaracak ve açık zorbalıklar yapacaksınız. Onlardan birincisinin vadesi geldiğinde, kuvvet ve şiddet sahibi olan kullarımızı sizin üzerinize musallat ederiz. Onlar sizi yakalayabilmek için evlerin aralarına bile girerek her tarafı didik didik edip araştırırlar. Bu yerine getirilmesi gereken bir sözdür."² İlk fesat ve bozgunculuk sonucunda maruz kalınan felaketler, MÖ 598 ile MS 70 yılına kadar Asur, Babil ve Roma marifetiyle gerçekleşmiş, Beytül Makdis yerle bir edilmiş, Beni İsrail için iki bin yılı aşkın diaspora dönemi başlamıştır. İkinci hezimetleri ise yakındır. Çünkü ayette gelecek felaketten önce yapacakları bozgunculuğun bütün emareleri ifade edildiği üzere gerçekleşmektedir: Yahudi Siyonistler ile Evanjelist Siyonistler

² İsra Suresi, 17/4-5.

1948'de Filistin topraklarını işgal ederek o topraklar üzerinde İsrail devletini kurdular. Yetmiş beş yıl içinde bütün İslam dünyasını kana ve ateşe saldılar. Yahudilerin bir gün galip gelerek, yeniden devlet kuracaklarını bizlere bildirildiği İsrâ 6. âyetten sonra gelen İsrâ 7. ayette de, bu devlet zulmünün bir gün biteceği ve Müslümanların ilk defa olduğu gibi tekrar Mescid-i Aksa'ya girerek Yahudileri cezalandıracağı ve onların yüz hatlarının çok kötü bir hale geleceğini bizlere müjdelenmektedir. "Bunun ardından sizleri onlara galip getireceğiz, mallar ve çocuklarla size yardım edecek ve savaşçılarınızın sayısını arttıracğıız. İyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz. Kötülük ederseniz, onu da kendi aleyhinize işlemiş olursunuz. Derken, sonraki taşkınlığınızın vakti geldiğinde, kederinizden suratlarınız asılsın, daha önce girdikleri gibi yine Mescide girsinler ve ele geçirdiklerini mahvetsinler diye başınıza düşmanlarınızı musallat edeceğiz"³ Nitekim Mescidi Aksa, 1967 yılında Yahudilerin eline geçmiştir. Filistin toprakları; Batı Şeria, Doğu Kudüs ve Gazze Şeridi'nden oluşur. 1988'de Filistin devleti ilan edildi ve bugün Birleşmiş Milletlere üye 193 devletten 146'sı tarafından tanınmaktadır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda, 29 Kasım 2012'de 'üye olmayan gözlemci devlet' statüsü kazanmıştır. Ancak Filistin devletinin topraksal bütünlüğü sorunludur. Gazze Şeridi'nde Hamas ve Batı Şeria'da Filistin Yönetimi'nin kontrolü söz konusudur. Batı Şeria; A, B ve C bölgelerine bölünmüştür ve İsrail kontrolü devam etmektedir. Filistin'e ait bölgelerde, İsrail'in teşvik ettiği Yahudi yerleşimcileriyle demografik yapı bozulmuştur. İsrail iki devletli çözümü hiçbir zaman kabul etmemiştir. 1948 sonrası Filistinliler, topraklarının yüzde 22'sine sıkıştılar ve 1967'den sonra daha fazla hak talep edemediler ancak şimdi yasadışı yerleşimcilerle kontrol alanları yüzde 18'e

---

³ İsrâ Suresi, 17/6-7.

düştü. 7 Ekim’de Hamas’ın silahlı kanadı El Kassam Tugayları önce roketlerle, sonra sınırı aşarak saldırılarda bulundu, bin iki yüz İsraili öldü. Ardından başlayan İsrail saldırılarında ise Filistinlilerin can kaybı her geçen gün artıyor. Bu yazının yazıldığı günlerde hastanelere, okullara ve sivil yerleşim yerlerine yapılan bombardımanlar sonucu ölen Filistinli sayısı 46 bini aşmıştır. Bunun 18 bininin çocuk, 12 binden fazlasının kadın olduğunu unutmayalım.

Burada Son Resul’e atfedilen şu sözü de zikretmek gerekir: “Müslümanlar, Yahudilerle harp etmedikçe kıyamet kopmayacak. Harp olacak ve Müslümanlar onları kırıp mahvedecekler. Öyle ki, Yahudilerden bir kimse bir ağaç veya bir taşın arkasına saklanacak olsa, o ağaç ve taş dile gelerek “Ey Müslüman, ey Allah’ın kulu, arkamda bir Yahudi var, gel onu öldür,” diyecek. Sadece Ğarkad ağacı haber vermeyecek, çünkü bu ağaç, Yahudilerin ağacıdır.”⁴ Filistinli masum küçük kardeşlerimiz başta olmak üzere topluca ebediyete intikal eden ve şimdi toplu mezarlarda yatan Filistinli Şehitler! İnanıyoruz ki bütün bunların hesabı er veya geç görülecektir. Çünkü beşeriyetin kanseri olan bu hasta ruhlar bir gün mağlup edilecektir.⁵ Bu kutlu yolda çağımızın zulmüne dur demek için canını ortaya koyan aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anarken hayatını bu meseleye karşı mücadeleye vakfetmiş Siyonizm’e karşı büyük bir mücadele veren gerçek mücahid; emekli milis generali merhum Cevat Rifat Atılhan’ı, 12.12.1969 günü Silifke Taşucunda motorla balık avlarken şüpheli bir şekilde kaybolan “Siyonizm ve Türkiye” isimli eserin yazarı Doç. Dr. Yaşar Kutluay’ı ve İzmir’de hunharca öldürülen «Siyonizm ile Mücadele Derneği Genel Başkanı» Kemal Fedai Coşkuner’i ve Siyonizme karşı çıkma cesaretini

⁴ Müslim, Fiten, 82.

⁵ Ali Uğur, Dünya Gündemindeki İsrail, İstanbul, 1983, s.9-11.

Önsöz

---

göstermiş olan Yahudi kökenli Neturei Karta gibi doğru yolun yolcularını burada anmak isterim. Ayrıca karınca misali dünya mazlumlarının yanında ve arkasında durmaya çabalayan sınırlı sayıdaki kalem ve siyaset erbabına da binler sabır binler minnet duygularımı arz ederim. Allah bütün iyi niyetli mümin kullarına yardım etsin.

Konya/2024

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1	
YAHUDİLİĞİ TANIMA KLAVUZU.....	5
1. YAHUDİ TARİHİ.....	6
1.1. Atalar Dönemi.....	7
1.2. Hakimler Dönemi.....	10
1.3. Davud Dönemi.....	10
1.4. Süleyman Dönemi.....	11
1.5. Toprakların bölünmesi.....	11
1.6. Hz. İlyas ve Hz. Eliyasa.....	12
1.7. Hz. İşıya (Yeşayahu), Hz. Yeremya ve Zü'1-Kıfl.....	13
1.8. Sürgün Devri.....	13
1.9. Filistine Dönüş.....	14
1.10.Orta ve Yeni Çağlar.....	16
2. KUTSAL KİTAP ANLAYIŞI.....	17
Torá'nın ilk beş kitabı.....	19
Neviim (Nebiler).....	20
Önceki Nebiler.....	20
Sonraki Nebiler.....	21
KETUBİM (KETUVİİM).....	23
1. Büyük Kitaplar.....	23
2. Beş Rulo.....	24
3. Kitaplar.....	24
TALMUD.....	26

3. İBADET ANLAYIŞI.....	30
Şabat	31
On Emir	33
Brit Mila.....	36
Pidyon Ha-Ben.....	36
Mikve.....	37
Mezuza.....	37
Tallit ve Tsitsit.....	38
Kipa	39
Tefillin.....	40
Şema Duası	41
Haham.....	41
Hazan.....	42
Şamas.....	42
Günah Keçisi.....	42
Yahudi Dua Kitapları	44
4. Gelenekler	44
Hamilelik ve Doğum Gelenekleri.....	44
Sünnet.....	46
Pidyon Haben Geleneği	47
Evliliğe Dair Gelenekler	48
5. YAHUDİLİKTE MİSTİSİZM.....	50
6. FIRKALAR	56
7. SİYASİ, EKONOMİK VE MEDYATİK GÜCÜ.....	57
BÖLÜM 2	
SÜLEYMAN TAPINAĞI	61
Ahit Sandığı.....	64
Diaspora ve Kudüs.....	69
OSMANLI VE YAHUDİLER.....	74

SIYONİZM	77
Yahudilikte Arz-ı Mevud Anlayışı.....	83
Siyasi Siyonizm.....	87
Hıristiyan Siyonizmi.....	89
Dini Siyonizm	92
THEDOR HERZL	94
İLK SIYONİST CEMİYETLER	96
KUDÜS'ÜN ÖNEMİ	100
ORTA DOĞU'NUN YAKIN TARİHİ	108
Batı'nın Orta Doğu'yu Sömürgeleştirmesi	108
Dreyfus Davası.....	111
Balfour Deklarasyonu ve Siyonistler.....	113
BÖLÜM 3	
FİLİSTİN'İN ADIM ADIM İŞGAL EDİLİŞİ FİLİSTİN'DE	
YAHUDİ YERLEŞİMİ	121
İsrail-Filistin sorununun kronolojisi.....	125
SONUÇ	173
KAYNAKLAR	176

KAYNAKLAR

- Abu Oun, Mohammed “BM Kararlarında Belirtildiği Şekliyle Kudüs- Al-Quds as Mentioned in UN Resolutions, *Journal of Islamicjerusalem Studies*, 2023-Cilt: 23 Sayı:1.
- Ağkuş, Yusuf-Abdullah Altuncu (2017). İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Cilt / Vol: 6, Sayı/Issue: 5, 2775-2794. <http://orcid.org/0000-0002-7385-9188>
- Akdemir, Hüseyin, (2024). Yahudiler İçin Kudüs ve Dini Anlamı, DÜSBE Yayınlanmamış Dr. Tezi, Diyarbakır.
- Altay, Aydın (2014). *Nil ile Fırat Efsanesi (Yahudilik ve Siyonizm Tarihi)*, Altay Yayınları, İstanbul.
- Anadol, Cemal (1987). Siyonizmin Oyunları, Sahaflar Kitap Sarayı, İstanbul.
- Boyer, Alan (1992). *Siyonizmin Kökenleri*, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Bozkurt, Gülnihal “Osmanlı-Yahudi İlişkilerine Genel Bir Bakış”. *Belleten* 57/ (1993): 539-564. <https://doi.org/10.37879/belleten.1993.539>.
- Chomsky, Noam -Han Pappe (2011). *Yaşamla Ölüm Arasında Gazze Düünden Bugüne Filistin Sorunu*, (edit. Frank Barat), bgst yayınları, İstanbul.
- Coleman, Robert E.(2010). *Master Plan of Evangelism*, USA.
- Çarkçı, A. (2021). Roger Garaudy'nin Siyasi Siyonizm Hakkındaki Görüş ve Düşünceleri. *Ortadoğu ve Göç*, 11(1). ss. 133-158
- Galanti, Avram (1995). *Türkler ve Yahudiler (Tarihi, Siyasi araştırma)*, 3.baskı, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş., İstanbul.
- Garaudy, Roger (1983). *Siyonizm Dosyası*, Pınar Yayınları, İstanbul.
- Gürkan, Salime Leyla (2012). *Yahudilik*, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, (İSAM)
- Harman, Ömer Faruk. (2002) “Kudüs”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 26/334. Ankara: TDV Yayınları.
- İshak, Muhammed İbni Siyer, haz. Muhammed Hamidullah, (1988). Akabe Yayınları, İstanbul.
- Kaçan, Lütfi (2004). *Kitab-ı Mukaddes ve İslam Geleneğinde Ahid Sandığı*, İstanbul.
- Kaplan, Aryeh, (1982). *Sabbath: Day of Eternity*, New York.
- Karakuş, Cahit (2015). Süleyman Mabedinin Yoksul Şövalyeleri (Tapınak Şövalyeleri), Balbiti.
- Köksal, Ahmet (2022). Dreyfus Davası'nın Osmanlı Devleti'ndeki Yansımaları, XIX. Türk Tarih Kongresi Ankara: 3-7 Ekim 2022, TTK-kongre-Cilt-3-kisim-2.pdf, 1177-1201, 1189. DOI: 10.37879/9789751756442.2023.49.
- Köse, İsmail (2018). *The Lloyd George Government Of The Uk: Balfour Declaration The Promise For A National Home to Jews (1916-1920)*, *Belleten* 2018-Cilt: 82- Sayı: 294.
- Oruç, Haydar, (2015). *Mescid-İ Aksa: Tarihi, Statüsü ve Güncel Gelişmeler*, Ormar, Ortadoğu Enstitüsü.

- Oun, Mohammed Abu, (2023). "BM Kararlarında Belirtildiği Şekliyle Kudüs-Al-Quds as Mentioned in UN Resolutions, *Journal of IslamicJerusalem Studies*, Cilt: 23 Sayı: 1
- Öke, Mîm Kemal (2002). Siyonizm'den Uygarlık Çatışmasına Filistin Sorunu, İstanbul, Ufuk Kitapları.
- Örs, Hayrullah (2000). Musa ve Yahudilik, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Özalp, Mürsel (2021). Yahudilikte Tartışmalı Bir Ritüel: Kapparot (Kapparot: A Controversial Ritual in Judaism), Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Journal of Sakarya University Faculty of Theology, Cilt/Volume: 23, Sayı/Issue: 44, Yıl/Year: 2021.
- Rabkin, Yakov M. (2006). (fr.dan çev.Fred A. Reed), A Threat from Within A Century of Jewish Opposition to Zionism, New York.
- Schoenman, Ralph (1992). Siyonizmin Gizli Tarihi, (Çev. Aydın Pesen), Kardelen Yayınları, İstanbul
- Taylor, Alan R. (1991). The Super Powers and the Middle East, Syracuse University Press, New York.
- Tezokur, M. Hadi (2022). Yahudilik II, Akademisyen Yayınevi, Ankara.
- Uğur, Ali (1983). Dünya Gündemindeki İsrail. İstanbul.
- Yaldız, F. (2013). Diaspora Kavramı: Tarihçe, Gelişme Ve Tartışmalar. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (Hütad)(18), 289-318.
- Web Siteleri:
- <https://tefekkur.iftam.net/siyonizm-ve-arz-i-mevud>
- <https://gdh.digital/israil-ordusunun-uncusu-olan-teror-orgutu-hagana-hin-kanli-tarihi-86045>
- <https://ihh.org.tr/haber/sabra-ve-satilla-katliami-33-yilinda-1873>
- www.isam.org.tr
- <https://www.jw.org/en/library/books/Insight-on-the-Scriptures/Baruch/>
- <https://www.jw.org/tr/kutsal-kitabin-ogrettikleri/sorular/ahit-sandigi/>
- https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/4277479/jewish/The-Ark-of-the-Covenant.htm
- <https://www.grunge.com/163047/the-untold-truth-of-the-ark-of-the-covenant/>